

KMETOVALEC

Glasillo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena lista za nečlane 20 Din. za inozemstvo 38 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 5.

V Ljubljani, 15. marca 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Izboljševanje travnikov in pašnikov. — Gnojnična pumpa in škropilnik. — Važnost pepela. — Izkušnje glede konserviranja zelene krme. — Še o metljivosti živine. — Kurjereja na kmetih. — Jajca za valjenje. — Drvešna vez. — O saditvi, obdelovanju in gnojenju trt. — Odvzemanje zoprnega okusa šmarnici in gojitev zlahtnejših trt. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Književnost. — Uradne vesti. — Inserati.

Izboljševanje travnikov in pašnikov.

Če se ozremo širom naše domovine, vidimo v vsakem kraju nekaj zemljišč posebno v dolinah ob potokih in rekah, ki so močvirnata in puščena za travnike ali pašnike.

Ta zemljišča imajo najboljšo zemljo, ki je pa vsled preobilne vlage kislá in premalo zračna, tako da raste na nji le kislá trava: biček, loček, preslica, itd. Imamo pa tudi dosti višjih leg, ki so skalovite ali pa porastle z raznim grmovjem in malovrednim drevjem.

O priliki kmet. tečaja v Št. Janžu sem zadel na obsežna zemljišča z dobro zemljo, ki bi se dala lahko osušiti in izboljšati. Po takih legah je treba ustanavljati **vodne zadrage**, sklicati vse prizadete kmetovalce skupaj in se odločiti za smotreno skupno osuševanje mokrih travnikov. Ker ima lega zadosti padca in ker so zemljišča ozka in dolga, bi zadoštoval po sredi en sam jarek, 1—1,20 m globok, ob straneh pa stranski jarki po 15—20 m vsaksebi, ki bi vodo zajemali in odvajali v glavni jarek.

Da pa ne bo svet poln jarkov in ne bo otežkočal košnje in vožnje krme, bi morali pod strokovnim vodstvom kulturnega inženirja polagati na dnu jarkov drenažne cevi in bi jarke z izkopano zemljo zopet nazaj zasuli. Prekopana mesta bi bilo nanovo zasejati z dobrim travnim semenom. Vsa ta dela bi ne bila tako draga, ker bi prizadeti posestniki vse jarke lahko sami izkopali, posebno pozimi, ko imajo za to čas, tako da bi plačali le vrednost drenažnih cevi.

Taka zadruga bi imela pravico na cenen kredit od strani države, ali pa bi lahko računala z državno podporo. Od tega bi imeli še sledeče koristi: **Takoj prvo leto bi čutili dobrote osuševanja.**

Solnce bo lažje pregrelo zemljo, ki bo tudi bolj zračna. Če jo pognojimo s Tomasovo žlindro in kalijevo soljo, še bolj pa v prvem letu z živim apnom, se bo kislata zemlja popravila in videli bomo, kako ugodno izpremenjena bodo postala taka zemljišča. Tam, kjer ni popreje nič raslo, bo vum udarila boljša trava in sladke deteljice, ki bodo kakovost sena takoj prvo leto za polovico dvignile in izboljšale.

Poglejmo na Češkoslovaško, kako smotreno izvršujejo tam taka dela! In pri nas? Kaj bomo vedno držali roke križem?

Pa pogledjmo sedaj tudi naše košenice po bregovih, ali niso tudi te vredne boljšega obdelovanja?

Tarnamo, da imamo premalo krme ali pa, da je slaba, ne prizadevamo si pa prav nič, da bi to stanje izboljšali. Preko zime, posebno letos, ko je mila, bi lahko otrebili nepotrebno kamenje in grmovje. To grmovje se po naših travnikih in pašnikih vsako leto bolj razširja, tako da zavzema čim dalje več prostora, dočim nam spodaj ležeča ruša gineva. V senci grmovja in drevja je zemlja vedno bolj rahla in rodovitna, vsled segnitega listja, ki tam vsako leto odpade. Če bomo te meje s koreninami vred iztrebili, bomo dobili deloma les za kurjavo, iz požganega vejevja pa pepel za gnojenje. Tako dobljena mesta bo spomladi obdelati in posejati z ovsom, vmes pa z dobrim travnim semenom. Po takih mestih bo bohotno rasla izvrstna krma. Pet do šest let ne bo treba nobenega gnojenja. Marsikod se že tako dela. Kjer so posamezne skale na polju ali travniku in pašniku, proč z njimi. Nastale jame pa zravnajte in zasujte. Dobljeni kamen je potopiti ali pa porabiti za druge namene.

Slednjič se moram dotakniti še „gmajna“ ali srenjskih pašnikov, kakor se nahajajo na pr. pri Dobruški vasi (pri Škocijanu) in v Št. Jerneju na Dolenskem, pa tudi drugod. Ugodno ležeča ravna zemljišča, ki so pa polna brinja in trnja in brez poštene trave. Ali dočakamo, da se bodo enkrat izboljšala? Škoda za obširne prostore, ki leže tako zanemarjeni in neizrabljeni!

Ako vse to navajam, imam najboljši namen pomagati, da se izpremene ti prostori že enkrat v čiste in rodovite pašnike!

F. Malasek, km. ref.

Gnojnična pumpa in škropilnik.

Gnojnična jama, gnojnična pumpa, gnojnični sod in gnojnični škropilnik so predmeti, ki bi jih morali najti pri vsakem dobrem kmetjskem gospodarstvu, pa če je tudi kmetija bolj majhna. Gnojnična jama bi ne smela manjkati nikjer na nobenem posestvu. Ravnotako pa tudi gnojnična pumpa ne. V zadnjem

času so se močno razširile pumpe, ki so znane pod imenom „Monachia“ in ki jo kaže pod. 8. Ta pumpa je iz močne pocinkane železne pločevine. Odlikuje se po tem, da ima široko sesalno cev in velike zaklopnice, vsled česar urno deluje in se ne maši. Pumpa je tudi za prenašanje pripravna, ker je lahka.

Za gnojnične sode se pa priporoča škropilnik, kakor ga kaže podoba 7. Ta škropilnik je iz litega železa. Na

Pod. 7. Gnojnični škropilnik.

Pod. 8. Gnojnična pumpa „Monachia“.

podobi vidimo škropilnik v celoti in njegov zadnji del, s katerim se pritrdi na gnojnični sod. Ta del vidimo od zadnje plati.

Važnost pepela.

Vsak pastir je opazil, da raste na ognjiščih, kjer je lani pekel koruzo in krompir in si svoje mrzle roke ogreval, sedaj najboljša trava, posebno detelja. To, kar je kot deček opazoval, je pozneje kot dober gospodar uporabil v svojem gospodarstvu. Nabiral je ves pepel in ga uporabil doma za gnojenje.

Znano je, da se nahaja v pepelu mnogo rastlinske hrane. To si lahko razlagamo, če pomislimo, da je dotično drevo, ki nam je dalo kurivo, rastlo mnogo let in da je srkalo svojo hrano iz zemlje. Če taka drva zgorijo, ostanejo vse tiste snovi v pepelu, ki niso pri gorenju izpuhtele v zrak. To so pred vsem **apno, fosforna kislina**, poglavitno pa **kalij**.

Če nam je znano, koliko **kalija** uporabijo različne rastline za svojo hrano, se ne smemo čuditi, da pepel tako izobno učinkuje na rastline v vrtu, na polju in na travniku. Pepel smatramo po pravici zaradi tega kot kalijevo gnojivo. Na 1 hektaru (1 $\frac{3}{4}$ orala) odvzamejo rastline sledeče količine kalija s svojim pridelkom:

Žito	50 kg kalija
turščica	140 „ „
detelja	90—180 „ „
sočivje	50—200 „ „
krompir, pesa	100—200 „ „
oljate rastline, lan	50—100 „ „

Kalij, ki se nahaja v pepelu, daje zaradi tega rastlinam tako važno hrano, da ga moremo zopet uporabiti za gnojenje.

Če zmešamo pepel z vodo, dobimo znani lug za pranje perila. Če ta lug posušimo, dobimo neko uma-

zamo sol in če pridamo še solno kislino, dobimo po vseh trgovinah dobro poznano **kalijevo sol**.

Kalijevo sol je gnojilna snov, ki se pojavi v zemlji s kuhinjsko soljo. Zaloge kalija v zemlji so zelo redke, tako da se izplača proizvajanje rudarskim potom samo v Nemčiji v bližini Stassfurta in v francoski Elzaciji. V inozemstvo izvažajo sedaj samo iz teh krajev kalijevo gnojilo.

En oral je pognojiti povprečno s 75 do 120 kg kalija. Ta količina odgovarja približno 14 metriskim centom pepela. Vrednost izluženega pepela je znatno manjša.

Uporaba kalija je danes za vsakega kmetovalca zelo važen pripomoček za izboljšanje pridelkov.

A.

Izkušnje glede konserviranja zelene krme.*

V vprašanju konserviranja oz. ansiliranja zelene krme se pojavljajo stalno nove vesti. V svojem tozadevnem članku v „Kmetovalcu“ z dne 15. oktobra 1926. sem pri opisu najnovejših izkustev omenil, da se **Herba-silo nikakor niso obnesli in da se povsod opuščajo**. Le-ti zahtevajo namreč, da zelena krma pred okisanjem oveni, da se pri stiskanju toplota natančno uravnava in celo meri. Vse to je za praktičnega kmetovalca prenerodno in nezanesljivo in zaradi tega se toplotno konserviranje v Herba-silu ne priporoča.

Tudi konserviranje z električnim tokom je prenerodno in predrago — bodočnost pripada edino **mrzlemu okisanju**, ki je enostavno, izvedljivo tudi preprostemu kmetovalcu in je poceni.

Sicer pa bo ansiliranje v betonskih in železnih stolpih pri raznih drugih posebnih zgradbah pri nas, v naših maloposelstniških razmerah prišlo v poštev šele tedaj, ko bodo razni načini okisanja tako spopolnjeni in zanesljivi, da se ne bo bati večjih izgub, ki jih naš mali kmet ne more izlahka utrpeti. Pri nas naj bi se eventualno začelo poskušati z okisanjem razne zelene krme, ki jo vsled bližajoče se zime ne moremo posušiti in naj bi se v to svrhu spravilo krmo v jame ali primerno zgrajene lesene stolpe, ki so lahko na polovico tudi v zemlji in so razmeroma poceni.

V svojem tozadevnem članku sem sicer zapisal, da se okisanje v lesenih stolpih dosedaj ni povsem obneslo. Slabim izkušnjam je bil namreč razlog pomanjkljiva zgradba. V zadnjem „Kmetijskem vestniku za Koroško“ pa posestnik I. Kofler iz Hirta že vdrugič opisuje svoje izredno ugodne uspehe s konserviranjem zelene krme v lesenih stolpih. Med drugim poudarja g. Kofler, ki je zanesljiv in verdostojen praktični kmetovalec, sledeče:

„Leseni silo uporabljam že tretje leto s popolnim zadovoljstvom. Zelo sem vesel, da sem zgradil ta silo, vključ pomislekom naših najboljših agronomov. Rešil sem se v lanskem, izredno deževnem vremenu vseh skrbi glede sušenja in danes bi silo ne mogel več pogrešati. Tekom vsega, še posebno deževnega meseca junija sem lahko nepretrgoma kosil in spravil in sem tako pripravil za zimo

* Ta članek bi moral biti objavljen pred člankom „Silo-naprave“ v zadnji številki Kmetovalca.

polnovredno krmo. Moje krave izkazujejo letošnjo zimo vsled krmljenja okisane krme — brez vsakega dodatka tečnih krmil — tako visoko mlečnost, kakor nikdar poprej in so pri tem dobro rejene.

Zgradba lesenega sila za 72 m³ vsebine me je stala — ne vpošteva je ceno lesa — 220 šilingov (1760 Din).

Kdor si želi zgraditi silo po opisanem načinu, naj si ga ogleda na mojem domu.

Poljedelsko nadzorništvo za Koroško pripomni k tem izvajanjem v daljšem komentarju:

„Smatramo navedene izkušnje praktičnega kmetovalca za zelo važne in uvaževanja vredne.“

Kdor bi želel natančnejših podatkov za zgradbo lesenih silo, se lahko obrne tudi tozadevno na moj naslov.

Fr. Wernig, kmet. ref., Laško.

Še o metljavosti živine.

Čeprav se o imenovani bolezni v zadnjem času mnogo govori, predava in piše, je vseeno z ozirom na letošnji obseg bolezni potrebno, da se živinorejci stalno opozarjajo na nevarnost, da se pravočasno pobrigajo za zdravljenje sumljive in obolele živine. Zbog stalno napredujoče živinozdravniške vede imamo danes na razpolago sredstva, ki v začetku bolezni zanesljivo pomagajo, izlečijo bolezen navadno tudi še v drugi dobi (stadiju), le v tretji dobi bolezni ni dosti upanja na uspeh. Glede postanka in razvoja bolezni se interesenti ponovno opozarjajo na tozadevni poučni članek v „Kmetovalcu“ z dne 15. novembra 1926.

Temeljem izkušenj, dobljenih pri zatiranju bolezni v Prekmurju, dodam še sledeče:

Glede postanka bolezni se je ugotovilo, da je okužba živine mogoča tudi s suho krmo iz mokrih tal, čeprav je običajno okužba vezana na mokro pašo, svežo krmo in vodo z močvirnatih tal. Nadalje pripisujejo mnogi živinorejci mršavost svoje živine letošnji prazni in slabi krmi, ki obstoji v Prekmurju ponajveč iz slame, ne sluteč, da hira goved za metljavostjo. Zmotno mnenje o vzroku mršavosti nastane lahko zaradi tega, ker ima žival komaj premenjen apetit, je in prežvekuje skoraj do zadnjega. Driskavost se dostikrat sploh ne pojavi, drugih očitih bolezenskih znakov tudi ni in to zavaja posestnika v zmoto, da pripisuje hiranje živali slabi krmi in ne pojavi metljavosti. Dostikrat je celo strokovnjaku težko ugotoviti bolezen. V takem slučaju se s pridom poslužimo mikroskopa (drobnogleda), ki nas pouči o obstoju jajčec metulja v blatu. Mikroskop je seveda draga stvar in si ga živinozdravnik le redkokdaj more nabaviti. Navadno pa ima živinozdravnik priliko, poslužiti se mikroskopa v bližnji bolnici ali pa pri bližnjem znancu, zdravniku. V Ljubljani pa imamo sedaj veterinarsko bakteriološko postajo, kjer ima zlasti ljubljanska okolica priliko, da dajo posestniki preiskati blato sumljivih živali. Za preiskavo zadostuje množina blata v velikosti lešnika ali oreha, pač pa je dobro, da se preišče kosček jutranjega, opoldanskega in večernega blata. Tudi s preiskavo krvi — a to le v bakteriološki postaji — je možno, bolezen ugotoviti.

Pri obolelih brejih telicah in kravah se je v približno polovicislučajev primerilo, da je krava, od-

nosno telica zvrгла. V mnogih slučajih zvrženja zaostane trebilo, kar ima — če se isto ne odstrani pravočasno in pravilno — nadaljnje kvarne posledice za žival.

Glede zdravljenja metljavosti se živinorejci opozarjajo na dobro preizkušeni preparat „distol“, s katerim se bolezen, ako ni še preveč napredovala, zanesljivo ozdravi. Posebna živinozdravniška komisija je v Skoplju preizkušala tudi francoski preparat „fužer žinu“ in ugotovila iste ugodne rezultate kakor z distolom. Cena francoskega preparata mi ni točno znana, baje je cenejši kot distol. A tudi cena distolu se da s posredovanjem živinozdravnika znižati na 10 dinarjev za kapsulo — kot sem se v Murski Soboti prepričal. Vsako obolelo govedo dobi štiri kapsule distola na 100 kg žive teže. Ta obrok se razdeli na štiri dele za štiri dni zdravljenja, le pri breji in zelo obnemogli živini je večja previdnost na mestu in se ta rok nekoliko podaljša.

Nikakor pa ne poslušajte mazačev, ki svetujejo kot lek terpentini, žganje, napeljavajo traka, vam govorijo o „žabci“, „vovčiču“ itd. Ves v ta namen izdan denar je proč vržen.

Mogoče je pa tudi, da se bolezen pri enimisti živali vkljub zdravljenju ponovi in to tedaj, če se distol ni dajal v predpisanih količinah in v določenem roku. V izjemnih slučajih pa tudi ni izključeno, da se bolezen ponovi vsled okuženja suhe krme z ličinkami metljava. V takih primerih je vrlo dobro, da sumljivo krmo poparimo pred krmljenjem s slanim kropom. Sploh je sol strup za metljaje in se priporoča, pokladati živini sol, kadar jo krmimo s krmo iz močvirnatih tal, oziroma preden živino ženemo na okužbe sumljivo močvirnato ali poplavljenno pašo. Na liter pitne vode se da v ta namen največ pet gramov soli. Seveda zadostuje cenena živinska sol.

Končno še par besed o tem, kako bolezen v bodoče preprečiti. Nevarnost, da se bolezen v jeseni zopet pojavi, je tem manjša, čim manj bo padavin in poplav. Korenito pa se zlo iztrebi z drenažo, osuševanjem močvirnatih pašnikov, regulacijo potokov, rek itd. Ker se slednje na mah ne more zgoditi, se živinorejcem priporoča, da se ogibljejo paše na močvirnatih tleh, da živini ne pokladajo sumljive zelene krme in da pripravljajo sumljivo posušeno krmo na navedeni način. Obneslo se je tudi polivanje okužbe sumljivih travnikov in pašnikov z apnenom vodo, in sicer 800—1000 kg apnenega beleža na hektar površine, kar uniči tako ličinke metljava kot baje tudi polže-prenosilce. Ponekod tudi z uspehom pobirajo in uničujejo polže, v kojih se zabubijo ličinke metljava, kajti brez teh polžev tudi metljaj nima razvojne možnosti. Gnoj, ki vsebuje jajčeca metljava, se ne sme uporabljati na mokrotnih travnikih in pašnikih. Metljaje vsebujoča jetra je treba uničiti, kvečjemu veljajo še v prekuhanem stanju kot pasja hrana. Ker so ličinke metljava prilepljene na spodnjem delu bilke, se priporoča tudi, da se pase živina na sumljivih pašnikih le v redkih krdelih in ne v številni čredi, da bi žival ne bila prisiljena, popasti travo do golega.

Lažje in ceneje je, bolezen odvrčati nego jo zdraviti.

F. K. žzdr.

Kurjereja na kmetih.

S kurjerejo se peča vsaka kmetija in naj je še tako majhna. Tega ni pripisati samo tej okolnosti, ker je ta žival v vsakem pogledu malotrebna in ker je njena reja združena z manjšimi stroški, temveč tudi temu dejstvu, ker prinaša lepe koristi in ker nam lahko bogato vrača ves naš trud in naše stroške. Zunaj po deželi je vsa reja cenejša, ker se te živali

sko rabo. Saj ni vseeno, ali nam daje kokoš v drugem in tretjem letu starosti po 80 jajc ali pa po 120 jajc. To so velike razlike v dobičkanosti naše kurjereje, ki jih mora skrbna gospodinja vestno zasledovati. Od najboljših jajčarij mora jemati jajca za valjenje, da bo vsa reja lahko napredovala.

Podoba 9. nam kaže prizor iz kmetijske vasi, kjer se pomenkujeta gospodar in gospodinja pred jato domačih kur in kjer motriti vrednost po-

Pod. 9. Kurjereja na kmetih. Prizor iz kmetijske vasi.

napol preživljajo že od paše, ki jo imajo zunaj in okrog doma. — Ta reja nam prinaša v celoti ogromne vsote in je zaraditega važna za sleherni hišo, ki se z njo peča. Največ nam nese prodaja jajc, veliko pa tudi prodaja piščancev in odraslih živali.

Vsaka gospodinja bi morala biti na čistem glede tega, kakšne vrednosti so njene kokoši za nesenje in za drugo rabo. Vsako kokoš mora do dobrega poznati, koliko je vredna za rejo in za nesenje. Z ozirom na to bi jih morala tudi odbirati za plemen-

smeznih živali. Možakar baše pipo, žena mu pa pripoveduje, katera čopka bo najbolj pripravna za kockljo, katere kokoši bo kazalo pustiti še dalje za rejo, ker so pridne jajčarice, in katere živali bo treba odstraniti. Pri tej oceni pride seveda tudi petelin na vrsto, ki ga vidimo sredi kur. Naj bi se vrednost domačih kur povsod skrbno motrila in naj bi se za plemo in za nesenje odbirale vedno najboljše živali, ravno tako pa tudi jajca za valjenje le od najboljših domačih jajčarij!

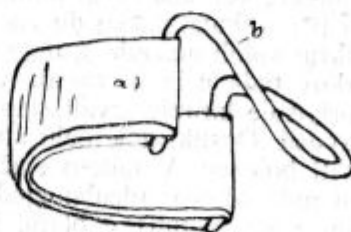
R.

Jajca za valjenje

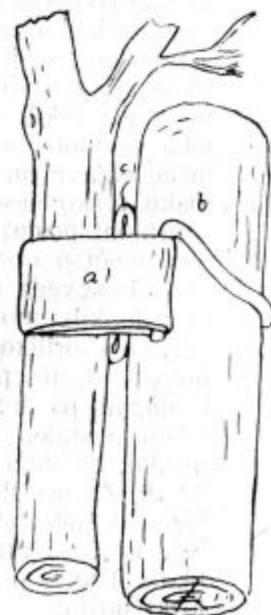
rjave štajerske pasme oddajajo (glej tudi „Kmetovalca“ štev. 4.): Franjo Lilek, posestnik v Št. Ilju v Slov. gor.; Matija Darovec, posestnik v Ločni 15., p. Novo mesto; Franc Leban, upok. nadučitelj v Št. Rupertu.

Drevesna vez.

V pod. 10. prinašamo drevesno vez, kakor jo je izumil g. Avg. Zupančič, na srednji tehnični šoli v Ljubljani. Vez obstoji iz kavčuknega pasu, ki obema deblo in iz žičnate pripone, ki je ovita okoli kola in ki drži opasano deblo in ga trdno k sebi pritiska. Ta vez se lahko pritrdi in hitro, tako da je povsem enostavna, kar je razvidno tudi s podobe. Vsled prožnosti kavčuknega pasu se ta vez nikdar ne zajeda v deblo in je trdna proti vsakemu vetru. Razen tega je trpežna in traja po več let. Med kavčukovim pasom in deblom lahko vtaknemo gumijevo

Pod. 10. Drevesna vez po Zupančiču.

Pod. 11. Deblo, privezano na kol z Zupančičevo vezjo.

blazinico (podlogo), da je vez čim trdnjša in varna pred škodljivimi mrčesi. Ker je ta drevesna vez nekaj novega, je prav, če jo preskusijo naši vneti sadjarji glede njene vrednosti in trpežnosti. Cena nam ni znana in se je obratiti z naročilom na zgoraj navedeni naslov.

O saditvi, obdelovanju in gnojenju trt¹.

Razni so bili načini sajenja trt, ki smo jih preživeli, končno se je skoraj že povsod udomačilo sajenje v izkopane jame, ki je najboljše.

Ako so trte, ki jih sadimo, brezhibne in pravilno oskrbovane, nam bodo v tretjem letu dale že pri- lično trgatve.

V praksi pa vidimo, da vključ vsemu skrbnemu negovanju ne rastejo, niti ne rodijo trte, kakor že- limo. Kriva sta dva vzroka. Prvi je, da vinogradnik cepi in sadi trte na predolgi podlagah. Tudi ako sadi divjake, da bi jih kasneje cepil na zeleno, so ti divjaki navadno predolgi. Drugi vzrok je pa pre- globoko okopavanje.

Pred kakimi 40. leti, torej pred splošnim oku- ženjem po trtni uši, so sadili vinogradniki domače ključe, ki so bili po en meter in še bolj dolgi. Sproti, kakor je takrat rigolal, je polagal tako dolge ključe po odprtem jarku ter jih ob količku vpognil navzgor do površja. V vinogradih s plitko zemljo so jih celo založili s kamenjem, da se niso dvignili, kadar so jih navzgor vpogibali. Tako posajene trte so se po- časi razvijale in pozno rodile.

Kasneje so začeli vinogradniki posnemati Fran- coze ter so sadili 45—50 cm dolge ključe. Ali več- letne poskušnje so pokazale, da tudi dolgost, ki so jo Francozi priporočali, ni za naše zemeljske in pod- nebne razmere prava, temveč da je bolje saditi od 25 do največ 35 cm dolge ključe (divjake) oziroma cepljenke. V težki zemlji ali v skalovitem kršu je saditi pa še krajše.

Vsak vinogradnik je že opazil ob okopavanju vinograda ali ameriškega matičnjaka, da ameriške podlage kaj rade odženo blizu od vrha navpično navzdol v zemljo močno korenino, da ne veš, ka- tero je deblo in katero korenina. Zlasti imajo to lastnost rupestris in njene križanke. To znači in uči, da si ameriška trta sama vstali globokost po svoji volji in naravi in da si ne dovoljuje silenja po človeški roki. Obenem zapaziš pri taki trti, da bu- nejše raste in, ako je cepljena, tudi bujneše rodi.

Trta je grm. Ako sadi sadjar potaknjence in sadike grmov (kutina, grozdijče, leska i. d.) le ped globoko v zemljo, in ako isti sadjar sadi tudi mlada drevesa plitvo, čemu naj bi delal vinogradnik na- sprotno. Ker je trta rastlina, ki potrebuje še več toplote kakor sadni grmi in sadna drevesa, zato ni vzroka, da jo potiskamo globoko v zemljo.

Drugi vzrok slabe rašče trt in male rodovit- nosti je **pregloboko okopavanje in gnojenje**. Naj ne sega to v skalovitih, plitvih vinogradih nad 10 cm in v globokejih 15 cm, v strminah z rahlo zemljo pa ne nad 20 cm. V južnih vinorodnih krajih govorijo, da gornje korenine dajejo grozdje, spodnje pa les. Ta pogovor kaže na plitvo obdelovanje.

Iz tega sledi, da naj se v bodoče sadi krajše trte, kakor doslej po večini, okopavanje in gnojenje pa naj se umeri po zemeljskih in podnebnih raz- merah.

¹ S temi izvajanjmi se povsem ne strinja uredništvo in bo o stvari prineslo še drug prispevek.

Priporočam vinogradnikom, naj poskusijo uva- ževati te nasvete v malem za kontrolo, da bodo lahko primerjali uspehe z dosedaj običajnim oko- pavanjem, gnojenjem in s saditvijo dolgih in krajših trt.

Štrekelj.

Odvzemanje zoprnega okusa šmar- nici in gojitev žlahtnejših trt.

V 1. številki letošnjega „Kmetovalca“ je priob- čil g. Kafol skoro dobesedno moj v „Allgemeine Wein-Zeitung“ obelodanjeni spis glede odvzemanja (defoksiranja) zoprnega okusa šmarnice in drugih sa- morodnic s pristavkom, da naj bi se tozadevni po- skusi še nadaljevali.

K temu članku moram pripomniti, da moji s šmarnico napravljeni in ugotovljeni poskusi z odvze- manjem njenega zoprnega okusa in barve so bolj znanstvenega, kot praktičnega ali gospodarskega po- mena, in sicer že s stališča, **ker smo vsi proti na- daljnji razmnožitvi šmarnice, ki kvari dober vinski pridelek žlahtnih trt na imenu in na količini.**

Pač pa tvori imenovani poskus temelj eventual- nim nadaljnjim znanstvenim poskusom glede odprave tujerodnega okusa pri drugih boljših samorodnicah, kakor so izabela, otelo, hungtington i. e., ter pri bolj- ših najnovejših križankah (žlahtne evropske trte, oplojene z američankami), ki se gojijo v raznih večjih državnih trtnicah na Nemškem, v Avstriji, Franciji, Švici in drugod, in ki utegnejo sčasoma v precejšnji množini nadomestiti naše navadne cepljenke.

Šmarnico naj skuša na omenjeni način v okusu izboljšati, kdor jo hoče za lastno potrebo imeti, in če pa naj to trto iz svojih nasadov iztrebi bodisi s pre- cepljenjem ali pa s tem, da jo izkoplje in nadomesti s kako drugo boljšo samorodnico, če si že ne more po- magati s kako drugo prikladno cepljenko.

Toliko v pojasnilo, da bi se morda ne mislilo, da hočem s takim postopanjem upravičevati in priporo- čati razmnoževanje malovrednih samorodnic, osobito pa skrajno zoprne šmarnice.

Zato pa tem bolj priporočam našim vinogradar- jem, da si že sedaj omislijo potrebno število dobrih, našim krajevnim razmeram prikladnih cepljenk iz državnih, podružničnih in drugih zanesljivih trtnic, da morejo spomladi pravečasno zasaditi nanovo pripravljene prostore.

Fr. Gombač.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 17. Pri prvi kopi smo doslej porezali vse gornje korenine na trsu. Letos nameravamo nekateri pustiti vse korenine, plitvo pa večkrat kopati, namesto 3krat — 4krat. Ali naj pri kopi porežemo zgornje korenine ali naj jih pustimo? (J. G. v Š.)

Odgovor: Pravilo pri vzgoji trt je, da porežemo vsikdar pri prvem okopavanju zgornje korenine, takozvane **rosne ko- renine**, ki so pravzaprav le v škodo dotični trti. Rosne ko- renine se večkrat zelo razvijajo, tako da kratkomalo zaduše vse spodnje, srednje in glavne korenine. Trta potem vsled

tega močno trpi v suši, v mrazu itd. Vinogradnik mora vzgajati pri trti le srednje, t. s. okoli 30 cm do pol metra globoke korenine in pa spodnje glavne korenine. V ostalem pa bodo trte zelo hvaležne, če jih boste namesto trikrat štirikrat okopali.

K.

Vprašanje 18. Imam drevesnico, v kateri je 4000 divjakov zasajenih, ki pa so dorasli, in sicer so večinoma 1½ m visoki. Mislim, da bodo **taka jablana vztrajna in več let držala. Ali bodo tudi tako rodovitna kakor druga?**

Odgovor: Pri sadnem drevju igra tudi podlaga veliko vlogo. Vendar pa je enkrat gotovo, da so debla od divjakov veliko bolj vztrajna (proti mrazu in proti zajcu), kakor od zlahotnih jablan. Glede rodovitnosti pa ne zaostajajo drevesa z divjim deblom prav nič za drugimi. Svetujemo Vam, da cepite zgodaj spomladi vse divjake, ki so dosegli višino 1½ m do 1.80 m, kar v krono, samo če so **dovolj razviti oziroma dovolj močni**. Bolj šibke divjake, ki so še nedorastli in šibki, pa pustite še eno leto pri miru. Ostale šibke in krive divjake, katerih ne morete spraviti kvišku, pa pocelite kar pri tleh, ali pa jih cepite na „zagozdo“, kakor je bilo opisano v 3. št. letošnjega „Kmetovalca“.

K.

Vprašanje 19. Moje leto dni staro tele je vedno bolj in bolj hujšalo, da ga je bil na koncu sam vamp. Ko ni več moglo stati na nogah, sem ga zaklal. V sebi je imelo okrog 80 litrov vode okoli blekov, v mehurju pa le maženost. Znakov metljivosti nisem našel, pač pa smatram, da je bilo vodenično. **Kako zdravim vodeničnost pri goveji živini?** (A. S. v B.)

Odgovor: Vodenica ni bolezen samazase, ampak znaki vodenice, t. j. večje množine vode v raznih delih živalskega telesa so posledica raznih drugih bolezni. Največkrat se pokaže vodenica pri splošnih obolenjih krvi ali krvnih žil, potem pri srčnih napakah, dalje pri boleznih, ki napravljajo oteklino v raznih delih telesa in pri raznih podobnih obolenjih. Vodenico je v pričetku težko spoznati in šele pozneje, ko se je nabrala večja množina vode, se vidi, da je en del telesa posebno povečan, da žival težko diha in da srce neredno deluje. Pri manjših živalih se s precejšnjo gotovostjo lahko prepričamo, če je vodenična, ako jo dvignemo za sprednji del telesa in jo postavimo na zadnji del. Takrat pade voda v živali nazaj in žival prične takoj mnogo lažje dihati, ker dobe pljuča precej več prostora. Zdravljenje vodenice je težko in je vselej treba zdraviti tisto bolezen, ki povzroča vodenico. To bolezen je seveda prej dognati, in sicer prej nego je žival že popolnoma shujšala. Živali je mogoče pomagati le z močnimi zdravili, ki jih predpiše živinozdravnik, včasih jo je pa mogoče rešiti samo z operacijo.

Č.

Vprašanje 20. Kaj je temu krivo, da se **jabolčnik (mošt) vleče in teče tiho kakor olje?** Drugače je pa čist in mehkega okusa. Kako to odpravim? (A. P. v K.)

Odgovor: Vzrok, da se Vaš jabolčnik vleče, je bolezen vlačljivost ali sluzavost, katero povzročajo razne glivice. Najbolj znana sluzna glivica, ki je povsod razširjena, n. pr. v vlažnih kletih, na sodih, na zidu itd., kjer napravlja rožnobarvno sluz, povzroča tudi to bolezen. Vlačljivost postanejo namreč vsi oni mošti, ki niso dobro pokipeli in ki so šibki. Najbrže je ta slučaj tudi pri Vas. Te glivice izpreminjajo **sladkor v neko sluznato tvarino** in v ogljikovo kislino. Slično raste in kvari tudi bacil vlačljivosti vino ali mošt. — Če se hočete v bodoče obvarovati teh sitnosti, potem skrbite predvsem za snago v kleti. Glejte, da bo posoda čista in snažna ter odbirajte tudi vsa gnila jabolka in jih odstranite. Dalje skrbite tudi, da bo mošt hitro in gladko pokipel. Sicer se pa da vlačljivost na sledeči način ozdraviti: Predvsem doženite, če je mošt še sladek. To doženete lahko po okusu ali pa če ga pretočite v steklenico ter ga prenesete iz mrzle kleti v gorko sobo. Če prične mošt kmalu kipeti, je znak, da se

nahaja v njem še sladkor. V tem slučaju pretočite mošt v kad, s tem izgubi že kolikortoliko na sluzavosti ter postane redkejši. Med pretakanjem ga lahko tudi z brezovo metlico premešate, nato ga pretočite v zmerno zažveplan sod (1 azbestno žvepl. treščico na polovnjak). Da mošt bolje pokipi, morate zvišati toploto vsaj na 15°C in mu dodajte še po možnosti sulfatnih kipelnih glivic (2 do 3 litre na 1 hl); tako bo pokipel ves sladkor in jabolčnik se bo samodsebe učistil. — Jabolčnik pa, ki nima sladkorja v sebi, je tudi pretočiti, dobro prezračiti in preliti ter z brezovo metlico pretepsti. Obenem je dodati jabolčniku za vsak hl po 5–8 gramov v spirititu raztopljenega tanina. Končno pretočite jabolčnik v dobro zažveplan sod. V slučaju, da je zelo moten, ga lahko čistite še z želatino.

K.

Vprašanje 21. Na sadnem vrtu mi je uničil lansko leto črv vso travo in potem je še krt preril vso zemljo. **Kako naj popravim rušo?** (S. N. v K.)

Odgovor: Če niste dosedaj nič storili, Vam svetujemo, da sadni vrt pognojite najprej z gnojnicjo, potem ga pa pomladite s travnim semenom in brano. Nazadnje je tudi valjar potreben, da razrito zemljo nazaj pritisnete. Zaradi sestave potrebnega travnega semena, kateremu bo primešati tudi nekoliko deteljnega semena, se obrnite na družbo.

Vprašanje 22. Kupil sem več let star kajnit, ki je bil trd kot kamen, tako da sem ga moral na drobno raztolči, da je bil dober za trošnja. Ali je tako **strjen kajnit še kaj vreden ali nič?** (F. V. v Š.)

Odgovor: Kajnit se rad strdi, če leži dlje časa na vlažnem prostoru. Pri tem pa ne izgubi na svoji vsebinski vrednosti. Nerodno je le to, ker povzroča delo z razbijanjem. Vsekako je najbolje, da ga porabimo o prvi priliki, ko ga dobimo. V mešanici s Tomasovo žlindro se tudi strdi, če taka mešanica kaj časa leži. Zato je mešati kajnit s Tomasovo žlindro le tik pred uporabo.

—r—

Vprašanje 23. Kaj je vzrok **jalovosti pri telicah**, ali res debelost? (Fr. L. v T.)

Odgovor: To vprašanje je presplošno. Vzrokov je veliko. Predvsem nastane vprašanje, za kakšno jalovost se gre v tem primeru. Ali se telica sploh ne poja ali pa se noče ubrežiti navzlic pripuščanju. To je treba predvsem vedeti. Sicer se pa vzroka ne da vselej dognati ne v enem, ne v drugem primeru. Debelost sama na sebi morda ne bo kriva, temveč to, ker je z debelostjo v spolnih organih v zvezi. Predvsem je pa treba ves Vaš primer bližje poznati, da bo lažje soditi o jalovosti in kako bi jo bilo odpraviti.

—r—

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Učni tečajji na kmetijski šoli na Grmu. (Popravek.) V zadnji številki „Kmetovalca“ se je pri poročilu o tečajjih zgodila neljuba pomota, ki jo s tem popravljamo. Namesto besedila, da se je dobro uspelega poljedelskega tečaja udeležilo 7 gojencev, bi moralo stati, da se ga je udeležilo poleg drugih tudi 7 Gorenjcev.

DOPISI.

Iz Maribora. Dne 5. marca se je vršil na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru skupni občni zbor Pokrajinske zveze vinogradnikov za Slovenijo ter Vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru. Obisk je bil zelo zadovoljiv. Navzoči so bili tudi vinogradniki iz Bele krajine. Na prvem mestu so se spomnili zbrani vinogradniki prerano preminulega zvezinega podpredsednika, bivšega ravnatelja kmetijske šole na Grmu, kmetijskega svetnika

Bohuslava Skalickega, odličnega in agilnega vinarskega strokovnjaka. Slava njegovemu spominu! — Po običajnem poročilu funkcionarjev je predaval g. direktor Andrej Žmavc o grozdnem sukaču, najnevarnejšemu škodljivcu vinske trte. Predavanje je bilo izredno poučno in vsi navzoči so mu sledili z velikim zanimanjem. — Najvažnejša točka dnevnega reda je bila likvidacija odseka in zveze vinogradnikov. Po daljših stvarnih debatah se je enoglasno sklenilo, likvidirati odsek in zveze z namenom, da se osnuje vinarsko društvo v Mariboru, ki bo bolj delazmožno kakor prejšnji organizaciji, in ki naj izdaja glasilo, ki bo poleg vinarstva obravnavalo tudi ostale panoge kmetijstva. — Letak oz. brošurica o grozdnem sukaču, ki ga je priredil direktor Andrej Žmavc in založil odsek, se je razdelila med navzoče brezplačno. Občni zbor je pokazal med navzočimi veliko zanimanje za strokovna vprašanja in misel za prepotrebno strokovno organizacijo vinogradnikov. — Za skupni odbor: Inž. Ivo Zupanič s. r., t. č. tajnik.

Slovenjgradec. Dne 3. in 4. februarja t. l. se je vršil pri naši podružnici kmetijski tečaj. Predavala sta g. sreski kmetijski referent I. Dolinar in živinozdr. strok. pripravnik inženier Wenko iz Maribora. — Udeležencev je bilo 35—40, večinoma odraslih kmečkih sinov iz bližnje okolice. Zadnje popoldne, ko je bil govor o kurjereji, kateri pouk je bil prav zanimiv, so prišle tudi ženske k predavanju. — Sreski kmet. referent g. I. Dolinar je predaval o gnoju, gnojšču in gnojnični jami, o kompostu in umetnih gnojilih, o obdelovanju zemlje. Govoril je o travništvu, o pomlajenju travnikov in o travniških pridelkih. — G. inž. Wenko je govoril o živinoreji, o mlečnosti krav in o mlečni kontroli. Vsaj 1. in 16. vsakega meseca bi morali mleko meriti, da bi dohnali, kakšna mlekarica je do tična krava. Razpravljali so o krmljenju ter o izbiri živali za plemje ter o vzreji teleč. Pri svinjereji je govoril o vzreji in krmljenju svinj in o svinjakihi. Na posebno željo je k sklepu govoril še živinozdravnik g. Peršuh o boleznih in napakah govede in konj. Ob sklepu tečaja se je zahvalil podpredsednik Jurko predavateljem za njihov trud in izborno predavanje, udeležence pa je vzpodbujal, da upoštevajo dana navodila, da pristopijo kot člani h Kmetijski družbi, želeč jim, da bi s pridom čitali kmetijske članke ter vestno zasledovali razvoj kmetijstva. — Glavni družbi pa, ki je povzročila in dovolila tečaj, naša posebna zahvala!

Tomislav pod Krimom. V naši šoli smo imeli v nedeljo, 20. februarja t. l. po maši živinorejsko predavanje. Vendar se je uresničila nam želja po takem predavanju. Gospod predavatelj, višji živinozdravnik Černe, nam je predaval nad dve uri. Poslušali bi ga še in še, kajti prav radi bi videli, da bi naša živina bila tako lepa, kakor smo jo imeli pred vojno. Na podlagi temeljitega in stvarnega predavanja smo prišli do zaključka, da „večno“ izbiranje tujih pasem ni na mestu. Posebno se g. predavatelju zahvaljujemo, ker je precejšen del predavanja posvetil otelitvam. Želimo si prihodnjo zimo zopet kako živinorejsko predavanje in topot specielno o govedoreji. Poslušalcev je bilo 86, vsekakor častno število.

GOSPODARSKE STVARI.

Prodaja kož divjih živali. Dne 21. marca t. l. se vrši na prostoru Ljubljanskega velesejma IV. sejm za kože divjih živali. Pretečni sejm je dokazal, da se samo tu doseže res prave cene, ki odgovarjajo svetovnim. Kože vsake vrste in vsake množine naj se dopošljejo na velesejm, oddelek „Divja koža“ vsaj do 20. t. m.

Zopetna oddaja državnih subvencijskih merjascev v mariborski oblasti. Ker se je posrečilo zopet zagotoviti nekaj sredstev za gornjimenen, se bo tekom meseca maja oddalo

nekaj državnih subvencijskih merjascev ob običajnih pogojih. Kdor se za to zanima, naj se prijavi pri sreskem živinorejskem referentu (uradni veterinar ali ekonom) zaradi podrobnih informacij. Ondi dobi tudi predpisano tiskovino za prošnjo (Zavezo pismo). Prošnje morajo biti najkasneje **do 15. aprila pri sreskih poglavarjih**; na poznejše se ne more ozirati.

Jajca za valjenje čiste štajerske kurje pasme. Vsi zanimalci se opozarjajo, da je v mesecih marc, april in do 15. maja najugodnejši čas za valjenje in vzrejo piščet. Pri oddaji zanesljivih jajc za valjenje bodo letos zopet brezplačno posredovali vsi sreski živinorejski referenti (uradni veterinarji) odnosno sreski ekonomji. Zato naj se vsakdo obrne nanje za brezplačen nasvet. — V nekaterih okrajih Štajerske so dali okrajni zastopi nekaj denarja na razpolago, tako da bo ondaj mogoče oddati tudi manjšo količino jajc povsem brezplačno, seveda samo zanesljivim kurjerejem.

Spomladni veliki sejm v Pragi se vrši v času od 20. do 27. marca t. l. Na tem sejmu bo zastopana v velikem številu češkoslovaška industrija, poleg nje pa tudi razne specialne razstave, kakor ameriška razstava, brazilska razstava, reklamni sejm, kopališčna in turistična razstava, hotelirska in gostilničarska razstava, sportna razstava, radio-razstava, razstava motociklov itd. Posetniki imajo na jugoslovanskih in češkoslovaških železnih 50% popusta, na avstrijskih pa 25%. Podrobna pojasnila se dobe pri češkoslovaških konzulatih.

KMETIJSKE NOVICE.

Osebnostna vest. Šef kmetijskega oddelka, oblastni kmetijski referent Ivo Sancin je s kraljevim ukazom upokojen, na njegovo mesto pa je imenovan veterinar Franc Černe, dosedanji uradnik kmetijskega oddelka v Ljubljani. Želimo odhajajočemu šefu kmetijskega oddelka, da bi svoje priznane moči še dalje posvečal napredku našega kmetijstva in da bi v trdnem zdravju zastopal še nadalje koristi našega kmetijskega gospodarstva.

DRUŽBENE VESTI.

Jubilejna kmetijska razstava. Odbor za jubilejno razstavo je poslal na vse kmetijske podružnice vabila s programom razstave in pričakuje, da se podružnice v kratkem odzovejo vabilu in sporoče odboru svoje tozadevne sklepe.

KNJIŽEVNOST.

Planšarstvo in kmetijstvo na naših planinah. O tej obširni knjigi, ki jo je založila kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani in ki obsega 440 strani, smo že poročali v zadnji številki lanskega leta. Z ozirom na bogato vsebino se je nastavila tej knjigi primeroma nizka cena 120 Din, ki je gotovo za 50% nižja, kakor se izdajajo take strokovne knjige po drugih deželah. Knjiga je tako praktično-poučna, da bi jo morala imeti vsaka boljša kmečka hiša po goratih krajih, posebno na Gorenjskem. Priporočljiva je pa tudi za kmetovalce dolinskih krajev zaradi travništva; živinoreje in mlekarstva, ki se obdelujejo v knjigi. Knjiga ima v glavnem sledečo vsebino: Planinsko kmetijstvo in planšarstvo. Živinoreja s posebnim ozirom na planinske razmere. Govedoreja. Ovčereja. Kozjereja. Konjereja. Planinsko gospodarstvo v Sloveniji. Planinske melioracije. Planinsko mlekarstvo in sirsarstvo. Planinska agrarna politika in planinsko pravo. — Toplo jo priporočamo našim kmetovalcem po planinskih krajih v nakup in pridno čitanje, da bo dosegla svoj namen.

URADNE VESTI

POROČILO

**tajništva o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1925.,
podano na rednem občnem zboru dne 16. decembra 1926.**

(Dalje.)

Udeležba na gospodarskih prireditvah. Kmetijska družba je bila zastopana na vseh važnejših gospodarskih prireditvah v Sloveniji. Tako se je udeležila živinorejskih razstav v Krškem, na Bledu, v Šmartnem ob Paki in v Trbovljah. Sodelovala je tudi pri živinorejski razstavi, ki jo je priredil Ljubljanski velesej v septembru letošnjega leta v Ljubljani. Zastopana je bila na slavnosti petdesetletnice „Kola jahačev in vozačev“ v Ljutomeru, kateremu društvu je poklonila tudi primern dar. Poslala je dva zastopnika na kmetijsko anketo v Maribor, ki jo je dne 23. januarja 1925. sklical Veliki župan mariborske oblasti in o priliki te prireditve prispevala k potnim stroškom zastopnikov podružnic. Prisostvovala je anketi za ustanovitev mlekarne in sirarske šole v Bohinju in v Škofji Loki, kakor tudi zborovanju gorenjskega živinorejskega okrožja v Lescah. Sodelovala je tudi pri ustanovitvi „Zveze srenj in zadrug“ za Gorenjsko.

Tudi raznih drugih gospodarskih konferenc se je udeležila, tako n. pr. protestnega shoda vseh gospodarskih korporacij v Sloveniji proti previsokim davkom, protestnega shoda proti krivičnim taksam, ki ga je sklicala notarska zbornica, in drugih važnejših zborovanj in anket, kjer je povsod zagovarjala stališče našega kmetijstva.

Družbeni tajnik je kot zastopnik Kmetijske družbe tudi v deželni komisiji za agrarne operacije in v pokrajinski komisiji za dovolitev odprodaje kmetijskih in gozdarskih posestev.

Kmetijska družba in oblasti. Po svojih pravilih je družba dolžna podajati oblastim strokovna in druga mnenja, pa tudi ščititi interese kmetijstva in kmetovalcev v zakonodaji. To svojo nalogo je vršila v polnem obsegu, o čemer priča njeno tozadevno delovanje. Tako je podala svoje mnenje: finančnemu ministru pri sklepanju trgovinskih pogodb z Avstrijo, Češko-Slovaško, Francosko, Italijo in Belgijo; zdravstvenemu nadzorništvu za Slovenijo glede prehrane našega kmetijskega ljudstva; velikim županom obeh oblasti glede dovolitve novih živinskih sejmov po deželi; Trgovski in obrtniški zbornici kakortudi drugim korporacijam in raznim oblastim v najrazličnejših kmetijskih zadevah.

Opozorila je oba velika župana, da se občine premalo brigajo za čiščenje jarkov in potov, kar povzroča škodo po povodnjah na njivah in travnikih; da se od brezvestnih trgovcev prodaja kajnit kot živinska sol, kar povzroča škodo naši živinoreji, in zahtevala kaznovanje krivcev.

Kmetijska družba je vložila številne prošnje na razne oblasti v najrazličnejših zadevah. Tako je zaprosila za ukinitve izvozne carine za živino; za olajšanje izvoza živine na raznih obmejnih postajah; za znižanje železniških tarifov za prevoz sadja; za carine in monopolne takse prost uvoz živinske soli; za carine prost uvoz 50 vagonov Tomasove žindre; za dovolitev 20 vagonov sladkorja brez monopolne takse za oslajanje mošta; za ustanovitev kmetijske šole v Rakičanih v Prekmurju; za podpore: za prirejanje kmetijskega potovalnega pouka in kmetijskih tečajev po deželi, za „Kmetovalca“, za vzdrževanje kmetijsko-gospodinske šole in za družbene režijske stroške.

Večkrat je morala tudi proti oblastim bolj energično nastopiti v varstvo kmetijskih interesov. Tako je protestirala: proti previsokemu obdačenju kmetijstva v Sloveniji; proti uvedbi uvozne carine na modro galico in žveplo, na fosfatna in dušičnata gnojila, na kmetijske stroje in druge kmetijske potrebščine; proti ustanovitvi dela pri odmerjanju planin po

agrarnem komisarju zaradi izvedbe agrarne reforme; proti ukinitvi nižje vinarske šole v Mariboru; proti odloku oddelka za trgovino in obrt, s katerim se je podeželskim zidarjem in tesarjem zabranila zgradba preprostih gospodarskih poslopj in v mnogih drugih zadevah.

Razen tega je bila treba večkrat tudi **osebno posredovati** pri oblastih, bodisi v Sloveniji, bodisi v Beogradu, da je bila ena ali druga zadeva hitreje ali pa sploh rešena.

Zveza s sorodnimi društvi. Družba je tudi v tej dobi vzdrževala zveze s sorodnimi društvi in bila n. pr. v stalnih stikih s Srpskim Poljoprivrednim Društvom v Beogradu, katerega predsedniku gospodu Paji Todoroviču je čestitala ob petdesetletnici njegovega pisateljevanja na kmetijskem polju. Prav važen zgodovinski dogodek je praznovala avstrijska Kmetijska družba s petinsemesetletnico obstoja „Dunajskega kmetijskega lista“ (Wiener Landwirtschaftliche Zeitung), ob kateri priliki je tudi družba doprinesla svoje čestitke.

Da je bila v zvezi tudi z domačimi kmetijskimi društvi, je samoobsebi umljivo. Sadjarsko in vrtnarsko društvo podpira, kjer le more, mu da svoje prostore na razpolago, ima v zalogi njegove sadjarske potrebščine in sodeluje po svojih strokovnjakih na njegovih zborovanjih. Ravnotako nudi pomoč konjarskemu društvu za ljubljansko oblast, kakor onemu za mariborsko oblast. Je pa v stikih tudi z ostalimi društvi v Sloveniji, v kolikor to dopuščajo razmere.

Podpore od strani oblasti. Za svoje vsestransko delo na polju kmetijstva je pa Kmetijska družba od strani državnih oblasti uživala primeroma pičle podpore ter se je večina njih uporabila za kmetijske prireditve, kakor so: živinske razstave, kmetijski pouk, gospodinska šola in drugo. Te podpore je deloma dodelilo kmetijsko ministrstvo, deloma oba velika župana ljubljanske in mariborske oblasti.

(Dalje prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelniki, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vsiitev občenega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30. po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Duplje pri Trziču, v nedeljo, 10. aprila 1927. ob polštirih popoldne pri načelniku; **Koprivna,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob eni popoldne pri „Mežnarju“; **Mala Nedelja,** v nedeljo, 3. aprila 1927. po rani sv. maši v šoli; **Selce,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob polosmih zjutraj v „Društveni dvorani“; **Slovenj-gradec,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob poldesetih popoldne v hranilnični dvorani; **Sv. Duh na Ostrem vrhu,** v nedeljo, 3. aprila 1927. po sv. maši pri Jakobu Šantlu; **Sv. Gregor,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob polštirih popoldne v občinski pisarni; **Sv. Martin ob Paki,** v nedeljo, 10. aprila 1927. takoj po prvi sv. maši v stari šoli; **Sv. Vid pri Ptuj,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob osmih zjutraj po rani službi božji, v šoli pri Sv. Vidu; **Šinkov turn,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob devetih popoldne pri Jerneju Ravnikarju; **Št. Lovrenc na Pohorju,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob enajstih popoldne pri J. Osvaldu, Kurja ves, Spodnji trg-Sv. Lovrenc; **Tomišelj,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob desetih v šoli; **Zakot pri Brežicah,** v nedeljo, 3. aprila 1927. ob devetih popoldne v občinski pisarni; **Sromlje,** v nedeljo, 10. aprila 1927. po sv. maši v šoli.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/4 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	1/2 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	3/4 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne, ter veljajo tako iz skladišča v Ljubljani kakor iz Maribora.

Deteljina, travna in druga semena.

Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% Č	90% K	33.— Din
domača detelja, italijanska	98% "	96% "	28.— "
lucerna, pristna francoska	97% "	92% "	38.— "
lucerna italijanska	97% "	90% "	34.— "
hmeljna lucerna	94% "	90% "	20.— "
švedska detelja (inkl. 4% bele)	97% "	90% "	39.— "
bela detelja (inkl. švedske)	98% "	90% "	39.— "
mačji rep	99% "	95% "	15.— "
pasja trava	93% "	90% "	25.— "
francoska pahovka	90% "	85% "	24.— "
angleška ljulika	97% "	97% "	18.— "
laška ljulika	97% "	95% "	12.— "
travniška bilnica	98% "	95% "	39.— "
travniška latovka	85% "	85% "	38.— "
liščji rep	75% "	75% "	70.— "
mehka stoklasa	85% "	85% "	10.— "
navadna šopulja	93% "	90% "	46.— "
pasji rep	97% "	90% "	84.— "
ovčja bilnica			15.— "

Medena trava Din 24.—.

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljinega semena. Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 29.—; II. za pešeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 25.—.

Siva semenska ajda v celih vrečah po 100 kg Din 5.—, nadrobno po Din 5.20 za kg.

Semenski krompir, priznano semensko blago „Alma“ ali „Jubel“ dobi Kmetijska družba pričetkom aprila iz Tirolskega po Din 3.— za 1 kg. Vreče se računajo posebej.

Semenski oves „Ligovo“ po Din 3.50 za 1 kg.

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 13.— za 1 kg. To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene. Večje zaloge se nahajajo tudi pri Zvezi podružnic v Brežicah ter v podružničnem skladišču v Novem mestu, ter na Uncu (Rakek).

Apneni dušik v pločevinastih posodah po Din 310.— za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400—600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 145.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano umetno gnojilo za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8 1/2% kalija, 5% dušika in 9% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. — Za 1 ha 500 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 29% fosforove kisline, 2 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 21% fosforove kisline in 5% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 19/20% po Din 150.—. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 19/20% Din 155.—.

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žlindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.25 za kilogram, na drobno Din 5 za kg, najmanj 5 kg.

Riblja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg, na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.25 za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Antiviti v varstvo posestve korenin in drugega semenja pred vranami itd., se dobi v zaklopnih po 100 gr Din 35.—, za ¼ kg Din 50.—, ½ kg Din 80.— (V zalogi le v Mariboru).

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3 ½ kg Din 50.—.

Antiklor (salicidin, natrij tiosulfat) v sodih po 300 kg Din 5.20, v sodih po 100 kg Din 5.40, v manjših količinah po Din 5.60 za kilogram.

Bosnapasta, bakren preparat, preskušeno dobro sredstvo za peronosporo v čebrih po 25 kg Din 6.50, v čebrih po 100 kg Din 6.25 za kilogram v Mariboru ali Ljubljani.

Cepilna smola po ¼ kg Din 15.—, ½ kg po Din 8.—.

Ebulioskope Vidal-Maigand za preizkušanje alkohola v vinu po 500 Din za kompl. aparat.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Fenolitaleinov papir za preizkušanje galičnih zmesi po 11 Din za dozo.

Flora škropilnice, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozni mlin, tvrdke M. Kozinc, Sevnica, po Din 850.—.

Grozni mlin tvrdke Weiss, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozni reblijač „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozni reblijač tvrdke Weiss po 5450.— Din.

Gumijeve plošče za trtne škropilnice po 8 Din komad.

Gumijeve cevi za škropilnice po 15.— Din meter.

Gumijeve kroglice za trtne škropilnice po 50 par komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Karbokrimp, nizozemski fabrikat, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v ročkah po 3 ½ kg po Din 45.—.

Modra galica, zajamčeno 98/99% po Din 7.50 za 1 kg.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—, večji format s termometrom po Din 140.—.

Petrolienol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

Rafija la Madagaskar Mayungo po Din 18.— za 1 kg.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Sadni mlin tvrdke Weiss po 4250.— Din.

Sadna in vinska stiskalnica z dvema košama Din 2.500.—.

„Sergo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—, patroni po Din 7 za komad.

Sulfol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavrtkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—.

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnica za sadno drevje „A-H 20“ nahrbtna, s specijalno pripravo za mešanje z bambusovo cevjo z notranjo medeninsko cevko Din 1125.—. Škropilnica „Austria“ Nechvile 192 c Din 500.—. Škropilnica „Komet“ Nechvile D 123 Din 500.—.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — za razkuževanje vseh vrst semenja — v škatljicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—.

Vinometri „Weinflaube“ od tvrdke Weiss po Din 60.—.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žvepleni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki, ročni po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—.

Vrtnarsko orodje orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtno škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—.

Žage za drevesa od Kunde, od 30.— do 124.— Din.

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din.

Gumijevi seski za teleta po Din 20 in 30 komad.

Laktodensimeter (za določanje toščobe mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2500.—.

„Baltic“ posnemalnik za 35 l Din 620. M: O za 60 l Din 1260, za 100 l K: 1 po 1700 Din, za 130 l K po Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din.

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—.

Sirišče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Slamorezni klini (noži) po 55 Din komad.

Slamorenica, velika F. V. S. 12, po Din 2190.

Teležji napajalniki po Din 100.—.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 70.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—, 12 zobne po Din 11.— za komad.

Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kultivatorji (ročni) po 18, 20 in 25 Din komad.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrvice po 3.— Din, lopate za šitjanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.— in palice za nasatvljanje Din 4.—.

Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semenja proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 10.—.

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

„Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelcov, stane Din 20.—.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heldovi) po 3600 Din.

Trijer, Original Krüger Reform „Einfach“ (dva sita-tresalca in trije cilindrični siti) po Din 2520.—.

Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—.

Poljedelski stroji:

Universal plugi:

Sackov plug D7 MN po Din 1180.—.

Sackov plug D6 MN po Din 1000.—.

Sackov plug EFB5 po Din 920.—.

Sackov plug E9E po Din 1300.—.

Dvojni Sackov plug ZH6RU po Din 1650.—.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.—.

Obračalni plug NW5 po Din 1300.—.

Plužni lemeži Sack: 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.—.

Podzemeljski plug Sack XII po Din 400.—, Sack XV po Din 400.—.

Sackov kompl. plug z sedmimi izruvači za krompir po Din 1250.—.

Izruvač za krompir Sack (glava) z sedmimi deli Din 420.

Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po Din 440.—; „Planet“ štev. 18 Din 220.

Okopalnike Planet-Plantage kompletne po Din 800.—.

Osipalniki: z enim prednjim kolesom po Din 850; komplet po Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350; M za 7” plug (Sack) po Din 390.

Nijvska brana: Z3 po Din 700; SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 750.—, A4 po Din 760.—.

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 900.— SB3 po Din 980.—.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Stroj za suho kvašenje žita (Mayer Trockenbeizer Ideal. 1) po Din 950.—.

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780. z devetimi (peresnimi noži) po Din 1980.

KMETOVALCI!

Najboljše umetno gnojilo je doslej vendarle domači

SUPERFOSFAT ZNAMKE „DANICA“

gar. $\frac{16}{18} \frac{0}{0}$ v vodi zastopljiv. Vsaka originalna vreča ima žig „DANICA“. Najnižje, franko vsaka postaja Slovenije, enake cene pri odjemu od 5000 kg. naprej. Na drobno in posamezne vagone prodaja to izvrstne gnojilo KMETIJSKA DRUŽBA v LJUBLJANI in pa tovarna sama. Priporočā se za mnogobrojna naročila

„DANICA“ D. D.

zastop. LJUBLJANA, POLJANSKI NASIP ŠTEV. 48.

ŠKROPILNICE IN ŽVEPLALNIKI ZA VINARSTVO, SADJARSTVO IN HMELJARSTVO.

Trtna škropilnica „Austrija“. Nahrbtni žveplalnik „Vindobona M 26“. Sadna škropilnica „A.-H. 20“. Hmeljska škropilnica „Unikum 2064“ so stroji, ki uživajo svetovni glas.

Dobivajo se pri Kmetijski družbi v Ljubljani, iz tvornice za škropilnice in žveplalnike

FRANZ NECHVILE

WIEN V.

MARGARETEN STRASSE 98.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebeltiv in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Cepljene trte

na rip. portalis, dišeči traminec, veliki rizling, beli ranol, silvanec, vse prva vrsta, po nizki ceni, prodaja: Franc Raušl, Kukova, pošta Juršinci pri Ptujju. 3

Brinje, slive, fige

za žganicku oddaja po nizkih cenah trdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta št. 2. Zuhvalejte ponudbo! 32

Sadna drevesca

za pomladno saditev, kakor več sto divjih kostanjev, jabolk, hruške, češnje, češnje, orehi, visokodebelni kakor tudi vseh vrst prilikavcev. Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno. Naslov: Jakob Pintar, saderejec, Sv. Tomaž, pošta Škofja Loka. (Jugoslavija). 8

Belo in črno vino

raznih letnikov, izvrstne kakovosti, po ugodni ceni od 1 hl naprej v sodih kupcev prodaja veleposesivo Josip pl. Kiepac v Krivčevih. 38

AKO HOČETE

BITI LEPI

ako se hočete veseliti nad svojim dobro negovanim licem, svojim rokam in svojimi vedno lepše postajočim lasmi, uporabljajte tudi Vi kot mi: Fellerjeva mila zdravilja in lepote z marko „Elsa“ najplemenitejših kakovosti, osebujajo medicinsko preizkušene dobro delujoče sestavine, ki se opijejo v kožo in jo oplemenijo. Poizkusite enkrat:

ELSA - LILJNO MLEČNO MILO
ELSA - RUMENJAKOVO MILO
ELSA - GLICERINSKO MILO
ELSA - BORAKSOVO MILO
ELSA - KATRANSKO MILO
ELSA - MILO ZA BRITJE

in nikdar več ne boste hoteli uporabljati drugega mila. Za poizkus 5 kosov Elsa - mila že z zavojnico in poštino vred Din 52.—

Fellerjeva prava kavkaska pomada za obraz in zaščito kože „Elsa“, ona Vam ohrani mladost in lepoto, gadi gube na koži in jo dela gibko in barčunasto mehko. Strmeli boste kako hitro Vam ginejo pege, mozolji, sojedci, in rdeča mesta.

Fellerjeva močna „Elsa“ pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerano osivelost, odstranjuje prhljaj, dela brhke lase mehke in gibčne ter pospešuje rast las. Za poizkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od obeh pomad z zavojnico in poštino vred Din 38.—

Te cene se razumejo le če se pošlje denar naprej, ker se proti povzetju poština zviša za 10.— Din.

Naročila nasloviti razločno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stubici

Donji. Elzatrj št. 333, Hrvatska

Dva nova voza

skrbno izdelana, prvi dvovprežen 460 kg težak, zavora zadaj, drugi enovprežen 230 kg težak, zavora tudi zadaj. Oba po nizki ceni na prodaj pri Jakob Kapus, kovač v Novivasi št. 2, pošta Lesce, Gorenjsko. 59

Prima semenski oves

ima za oddati upraviteljstvo graščine Meint — Apače pri Gor. Radgoni. 77

Češki semenski oves in grahoro

ima naprodaj: Franc Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 83

Brez umetnih gnojil ni najvišjih pridelkov!

Napačno je, uporabljati samo superfosfat. Vsaki kmetovalec mora trositi razven superfosfata na oral še

100 — 150 kg 40% - ne kalilevo soli, in 50 — 100 kg apnenega dušika.

Pojasnila in brošure o uporabi vseh vrst umetnih gnojil daje brezplačno

Agri - kulturno - kemijski ured, Zagreb.

Trg N., br. 4/b.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Dn.

Vaskega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodno številko.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Metljivost

govod in ovac garantirano popolnoma ozdravi najcenejše zdravilo „Fužeržinja“, katerega dobite samo v lekarni: Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg (Zvezda). 78

Kužni, mozolčasti izpuščaj spolovil

pri goveji živini ozdravite sigurno s „Plodin“ svečicami. Glavna zaloga: lekarna Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg (Zvezda). 79

Kmetovalci pozor!

Gobčni odpirac prihodnosti je „Express“ D. R. P. pri napenjanju živali, za vlivanje zdravil, pilenje zob i. t. d. uporabno za vsako domačo žival. „Gobčnega odpiraca“ ne sme pri nobenemu kmetovalcu manjkati! (Priznana priporočeno in odobreno od merodajnih oseb kmetištva in tehnike. Premirano z srebrno svetinjo na živinski razstavi v Kölnu a/R. in Wels leta 1926.) Glavno zastopstvo: Tomaž Oberwalder, Zgor. Domžale 29 (Slovenija). Iščejo se zastopniki. 81

Drevesničarska zadruga v Dorčarjih, pošta Škofja Loka je začela z oddajo visokodebelnih

sadnih drevesc.

Jablane: Pisani kardinal, Jakob Lebel, bobovec, šampanska reneta in več drugih plemenitih vrst. Hruške: Vinske moštnice, rumene, tepke in razne druge. Cena jablanam: I. vrsta 10 Din, II. vrsta 8 Din III. vrsta 5 Din za komad. Cene hruškam: I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din za komad. Vse cene veljajo z obojino vred franko kolodvor Škofja Loka. Manj kot 30 komadov drevesc se ne razpošilja. Naročila sprejema zadruga. 46

Pozor vinogradniki!

F. Kmet, klepar v Trebnjem priporoča svoje preizkušene trtne ter obenem tudi za škropljenje sadnega drevja uporabne brizgalne z znamko „Kmet“. Priporoča se tudi tozadevna popravila. 86

Popolna električna naprava.

6. P. S. primerna za posestnika, ki si želi lastno električno razsvetlavo z motorjem 5. P. S. za pogon strojev, ugodno prodaja vsled povečanja centralne. Frid. Rasinger, Podkoren, pošta Kranjska gora. 108

Več tisoč smrekovih sadik

od 20 do 35 cm. ima na prodaj Anton Valant, Zaslup, p. Bled. (Cena po dogovoru.) 107

Jajca za valenje

priznana najboljših jajčaric sedajnosti „Jerebičastih Stajerk“ komad po 3.50 Din, s poštnino razpošilja Franc Leban, upokoj. nadučitelj, St. Rupert, Dolenjsko. 108

Semenski oves

(Svaloi), katerega se zamore tople priporočati, kakor tudi domačega, ima za oddati: Oskrbništvo graščine Rakovnik, pošta St. Rupert pri Mokrogu. 104

Vabilo

na 31. občni zbor „Posojilnice in hranilnice v Moravčah“, r. z. z. n. z., ki se vrši dne 27. marca 1927 ob treh popoldne v dvorani Zadržnega doma v Moravčah. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računa za leto 1926. 3. Valorizacija. 4. Sklepnosti. — Načelstvo. 103

Majerja za živino,

z dobrimi sprichevali se išče, prednost imajo ožejani brez otrok. Naslov pri upravništvu „Kmetovalca“ pod števil. 102. 102

Cepljene trte

vkoreninjene divjake, sadna drevesca in sadne divjake enoletne, nudi po najnižji ceni Alojz Grabar, posestnik in trinar, Zagorci, p. Juršič pri Ptiju. (Priložite znamko za odgovor). 101

Cepljeno trsje!

Prvovrstno, in sicer rizling, silvanec in peček, cepljeno na Goethe 9, oddaja po najnižji ceni Karl Gradišnik, St. Janž pri Volenju. 109

Travniki na barju

na Rakovski Jelši, v bližini lope mestne občine ljubljanske, se prodaja. Več se izve pri Andrej Perko, Zgor. Siska 29. 99

Vabilo

na občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v Ormožu, ki se vrši dne 3. aprila 1927 ob 9. uri popoldne v posojilnični pisarni v Ormožu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev bilance. 3. Sklepnosti. Če bi občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje drugi, ki sklepa veljavno pri vsakem število članov. Načelstvo. 98

Tri vagone sena

za dva vagona sladkega in za en vagon kislega sena ima na prodaj Kmetijska podružnica Umec pri Raketu. (Cena po dogovoru.) 97

Divjakov

jablani in hruški, prima, enoletne, ima še nekaj tisoč na razpolago po nizki ceni: Frangež F. ekonom, Bohova 32, p. Hoče pri Mariboru. 96

Fizol mešan,

dober za prehrano, dobite dokler zaloga traja po Din 1.75 ali kron 7.— za kg pri Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36. 95

Kosilni stroj

za travo, znamke „Dering“ in en par težkih komatov, še vse v dobrem stanju, ima na prodaj Alojzij Kunstelj, Glince št. 4, pošta St. Vid pri Ljubljani. 94

Domača detelja

črna, semenska v meščinah, je na prodaj pri Jerici Dobnikar, Podutik Stev. II, pošta Vič pri Ljubljani. 105

3000 kg repe

za krmo ima na prodaj Erjavcec Valentin, Ježica 7 pri Ljubljani. 92

Lepa krava

simodolka s teletom, prav dobra mlekarica, dalje telico ali pa tako 6 mesecev hrejo ima na prodaj Franc Vrtačnik, Vič 44. 106

Jajca za valenje

(komad 4 Din) od pravih štajerskih in salmedolskih kokoši ima vedno na prodaj trgovina Greiner, Maribor, Gosposka ulica 2. Pošilja po povzetju. 110

Krojači in šivilje!

Kroje (šnite) po poljubnih slikah izdeluje Knežeti Alojzij, učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška ulica 2. 93

VABILO

na

I. redni občni zbor zadruge „Kmetški hranilni in posojilni dom“ r. z. z neom. z., v Ljubljani

ki se bo vrši

v nedeljo, 27. marca 1927. ob 10. uri popoldne v zadržnih prostorih v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, priti.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobritev računskega zaključka za l. 1926.
- 4.) Razdelitev dobička.
- 5.) Volitev enega člana nadzorstva.
- 6.) Predlogi združnikov.

Pripomba: 1.) Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor, v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki sklepa brez ozira na število zastopanih glasov. 2.) Račun-ki zaključek in predlogi ter poročila nadzorstva so osem dni pred obnim zborom razpoloženi v zadržni pisarni članom na vpogled.

Ljubljana, 6. marca 1927.

Kmetški hranilni in posojilni dom
v Ljubljani, reg. zadr. z neom. zav.

Dr. Drago Marušič l. r. Jože Černe l. r.

Naročila na sadno drevje.

iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale spomladi
(marca) sledeče vrste sadnega drevja:

1. **Visoke jablane:** Landsberška reneta, zlata parmena, Damasonova reneta, bellefleur, Kaselska reneta, Jakob Lebel, beli ananas, I. vrsta po 12.50 Din, II. vrsta po 8 Din in III. vrsta po 4 Din.
2. **Pritlične jablane:** Landsberška reneta, bellefleur, Lord Suffield, čellini, Bismark, rdeči astrahan, Viljem Transparentovec, Deanov Kodlin, po 20 Din.
3. **Visoke hruške:** (žlahtne): Hardisovka in Avranška; moštnice: Ozimka in Vajlarca I. vrsta po 12.50 Din, II. vrsta po 8 Din, III. vrsta po 4 Din. — (Pritličnih hrušek, marelic in češpelj letos ne bo na prodaj, pač pa prihodnje leto).

Naročila, ki se morajo zaarati, sprejema Kmetijska družba že sedaj in je v interesu naročnikov, da se čimprej prijavijo s svojimi naročili. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. Naročitve se sprejema samo dokler je še kaj zaloge. — Manj kot 10 dreves se ne pošiljalo. Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.